

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/57/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124272021
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:6124272021.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudcov JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobcu: Nemzeti Útdíjfizetési Szolgálató Zrt., so sídlom Váci út 45/B, 1137 Budapešť, IČ: 01-10-04310, Maďarská republika, zastúpený PETKOV & Co s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 430 742, proti žalovanému: NEXT SHOES, s.r.o., so sídlom Štefánikova 52, 949 01 Nitra, IČO: 50 646 800, o zaplatenie 165,45 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 51C/40/2024-96 zo dňa 04.10.2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku týkajúcom sa zaplatenia sumy 165,45 eura a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 70 eur potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti výroku o zaplatenie pohľadávky vo výške 40 eur ako aj vo výroku o náhrade trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým výrokom I. rozsudku č. k. 51C/40/2024-96 zo dňa 04.10.2024 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 165,45 eura a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 110 eur do 3 dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku. Výrokom II. žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 33/B ods. 5 maďarského zákona č. I. z roku 1988 o cestnej doprave (ďalej len „ZoCD“) § 1, § 11 ods. 1, 6 a 7, § 13 ods. 2 a 3 nariadenia maďarského Ministerstva inovácií a technológií Maďarska č. 45/2020 o diaľniciach, rýchlostných cestách, hlavných cestách použiteľných za poplatok a poplatku za ich použitie (ďalej len „Nariadenie o poplatkoch“), § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a) a c) Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnuté právne služby v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška“), § 3 ods. 1 maďarského zákona č. IX/2016 o paušálnej náhrade nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky, § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 369c zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 6:39 maďarského občianskeho zákonníka v spojení s nariadením Európskeho parlamentu a rady Európy č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II.).

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 165,45 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že je obchodnou akciovou spoločnosťou, zriadenou a registrovanou podľa maďarských právnych predpisov v Maďarsku. Na základe ZoCD v spojení s Nariadením o poplatkoch je žalobca oprávnený a súčasne povinný vo vlastnom mene uplatňovať voči neoprávneným používateľom ciest pohľadávku vzniknutú z titulu neoprávneného použitia spoplatnenej cesty vo forme tzv. sankčného poplatku vo výške určenej podľa Nariadenia o poplatkoch, ako aj prípadnú náhradu škody. Na základe

elektronickej kontroly oprávnenosti používania spoplatnených ciest v Maďarsku žalobca dňa 19.08.2022 o 18:17:23 hod., na mieste kontroly GY33B - M0 RÁKOSPALOTA (71,9 km) elózó zistil, že motorové vozidlo s evidenčným číslom A., registrované v Slovenskej republike a zaradené do platobnej kategórie D1, ktorého držiteľom bol v čase kontroly žalovaný, bolo prevádzkované na uvedenom spoplatnenom úseku cestnej komunikácie bez platného oprávnenia. V dôsledku tejto skutočnosti žalovanému ex lege vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi pohľadávku vo výške 16 220 HUF; žalobcom bola uplatňovaná v mene EUR.

3. Žalobca podľa § 33B ods. 5 ZoCP, prostredníctvom svojho právneho zástupcu v SR, vyzval žalovaného na zaplatenie základnej sadzby pohľadávky, ako aj na zaplatenie nákladov spojených s jej uplatnením, a žalovaného súčasne informoval, že túto pohľadávku môže v základnej sadzbe zaplatiť len do 60 dní od doručenia výzvy na zaplatenie. Žalovaný napriek uvedenej výzve pohľadávku v základnej sadzbe nezaplatil, v dôsledku čoho mu ex lege vznikla povinnosť zaplatiť zvýšenú sadzbu pohľadávky vo výške 64 850 HUF po prepočte 165,45 eur (EUR/HUF 391.95). Na zaplatenie tejto zvýšenej sadzby pohľadávky vrátane príslušenstva, bol žalovaný písomne žalobcom vyzvaný predžalobnou výzvou, ktorá bola odoslaná dňa 05.03.2024. Náklady spojené s uplatnením práva žalobcu na zaplatenie pohľadávky a vzniknuté v predsúdnom štádiu uplatnenia pohľadávky v súvislosti s povinnosťou žalovaného zaplatiť pohľadávku žalobcovi si môže žalobca, resp. ním poverené partnerské kancelárie, uplatňovať podľa § 11 ods. 7 Nariadenia o poplatkoch v spojení s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rim II). Tieto náklady znáša a je povinný zaplatiť dlžník (žalovaný). Náklady vzniknuté pri uplatnení pohľadávky žalobcu voči žalovanému (dlžníkovi) sú spojené s poskytnutím právnej služby žalobcovi a ich výška je vo vzťahu advokát - žalobca (klient) určená pre účely mimosúdneho uplatnenia v sume zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta (ďalej len tarifa) a tzv. režijným paušálom, a to podľa Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnuté právne služby v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako Vyhláška).

4. Vo vzťahu k uplatňovanej náhrade trov konania a nákladom spojeným s vymáhaním pohľadávky, žalobca v podanej žalobe poukázal na to, že minimálna výška tarify za jeden úkon právnej služby je vyhláškou určená na sumu 16,60 eura (§ 10 ods. 1 Vyhlášky). Ku každému úkonu právnej služby je advokát oprávnený uplatňovať tzv. režijný paušál pre rok 2022 určený vo výške 11,63 eura a pre rok 2024 určený vo výške 13,73 eura. V tejto veci advokát v predsúdnom štádiu vykonal podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky pre žalobcu tri úkony právnej služby, v roku 2022 prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie (výzva) protistrane - uplatnenie pohľadávky v základnej sadzbe a v roku 2024 písomné podanie (výzva) protistrane - uplatnenie novej pohľadávky vo zvýšenej sadzbe. Výška nákladov na uplatnenie pohľadávky žalobcu voči žalovanému (dlžníkovi) zodpovedá sume tarify a tzv. režijných paušálov podľa vyhlášky za tri úkony právnej služby, spolu vo výške 86,79 eura. Advokát vzhľadom na výšku vymáhanej pohľadávky znížil tarifnú odmenu v súlade s § 13 ods. 1 vyhlášky na sumu v celkovej výške (po zaokrúhlení) 70 eur.

5. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 13.05.2024 platobný rozkaz sp. zn. 7Up/764/2024, ktorým vyhovel podanej žalobe. Proti uvedenému platobnému rozkazu podal v zákonnej lehote žalovaný odpor, v dôsledku čoho bolo konanie postúpené na súd prvej inštancie. V podanom odpore proti platobnému rozkazu žalovaný namietal oprávnenosť zástupcu žalobcu konať v tejto právnej veci, a tvrdil, že mu nebolo doručené žiadne plnomocenstvo, ktoré by oprávňovalo zastupovať žalobcu v upomínacom konaní pred súdmi Slovenskej republiky. Žalovaný zároveň namietal opodstatnenosť nároku a to poplatkovej povinnosti za využitie spoplatnenej cesty v Maďarsku, keďže žalobca nepreukázal, že by motorové vozidlo vyobrazené na fotografii priloženej k návrhu, bolo prevádzkované na spoplatnenom úseku bez platného oprávnenia a zároveň nebolo žalovanému jasné, ako žalobca dospel k záveru, že vozidlo na predmetnej fotografii je vo vlastníctve žalovaného. Žalovaný napokon v podanom odpore rozporoval aj výšku uplatneného nároku, v ktorom je okrem samotného poplatku (istiny) uplatnené aj príslušenstvo pohľadávky v podobe nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (trovy advokáta a náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa maďarského práva), čo je podľa názoru žalovaného v upomínacom konaní neprípustné. Žalovaný žiadal podanú žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

6. Súd prvej inštancie ustálil, že žalobca preukázal, že vozidlo žalovaného bolo dňa 19.08.2022 o 13:56:29 hodine použité bez zaplateného poplatku na spoplatnenom úseku cesty v Maďarskej

republike. Žalobca rovnako súdu predložil riadne písomné plnomocenstvo preukazujúce oprávnenie právneho zástupcu žalobcu konať v mene žalobcu na súde a uplatňovať predmetnú pohľadávku. Rovnako žalobca predloženou odpoveďou Ministerstva vnútra SR zo dňa 30.11.2022 preukázal, že v rozhodnom čase dané motorové vozidlo patrilo žalovanému. Naopak žalovaný na preukázanie svojich tvrdení nielen nepredložil, ale ani neoznačil žiadne dôkazy.

7. Podľa § 6:39 maďarského občianskeho zákonníka v spojení s nariadením Európskeho parlamentu a rady Európy č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II.) náklady spojené s uplatnením práva žalobcu na zaplatenie pohľadávky v predsúdnom štádiu konania znáša dlžník. Súd prvej inštancie preto žalobcovi priznal sumu 70 eur ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/280/2009, v zmysle ktorého náklady spojené s uplatnením pohľadávky nie sú trovami konania.

8. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v spore plne úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o jej konkrétnej výške rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť tak, že odvolací súd žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne rozsudok v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 CSP zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP, namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, danú vec nesprávne právne posúdil v intenciách vykonaného dokazovania, rozsudok nedostatočne odôvodnil a nesprávne rozhodol. Mal za to, že súd posúdil oprávnenosť nároku žalobcu nesprávne, a to čisto v teoreticko-právnej rovine. Poukázal na skutočnosť, že žalobca v konaní nijako nepreukázal, že by motorové vozidlo, ktoré je vyobrazené na fotodokumentácii priloženej k žalobe, bolo prevádzkované práve na uvedenom spoplatnenom úseku bez platného oprávnenia. Žalobca prevádzkovanie motorového vozidla registrovaného v Slovenskej republike na spoplatnenom úseku bez platného oprávnenia relevantným spôsobom nepreukázal. Žalovaný rovnako nesúhlasil s výškou uplatneného nároku, v ktorom je okrem samotného poplatku (istiny) uplatnené aj príslušenstvo pohľadávky v podobe nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (trovy advokáta a náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa maďarského práva), táto povinnosť podľa jeho názoru vyplýva zo záväzkového vzťahu, pričom v prejednávanej veci o záväzkový vzťah medzi stranami sporu nejde, a preto žalobca nemá na takúto paušálnu náhradu právny nárok. S ohľadom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je v tomto smere dostatočne odôvodnený a je teda nepreskúmateľný. Jednostranné hodnotenie dôkazov a právnych okolností prípadu súdom bez náležitej reakcie na uvádzané tvrdenia je porušením procesných a právnych zásad v jeho neprospech. Na základe uvedeného a s prihliadnutím na okolnosti danej veci navrhol, aby odvolací súd odvolaniu v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalobcu na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

10. K odvolaniu sa vyjadril žalobca, pričom navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu voči žalovanému nárok na náhradu trov konania. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval v celom rozsahu za vecne správny a zákonný. Rozsudok je riadne odôvodnený a z odôvodnenia jasne vyplývajú odpovede na všetky otázky, ktoré boli pre rozhodnutie súdu prvej inštancie podstatné. Uviedol, že fotografia kontrolného kamerového systému s časom a dátumom kontroly je postačujúci dôkaz, preto tvrdenie žalovaného, že nepreukázal, že vozidlo nebolo na mieste kontroly, nie je pravdivé. Dôkazné bremeno prešlo na žalovaného a on mal v spore preukázať včas, riadne a správne zakúpenou e-matricou, že vozidlu oprávnenie na použitie spoplatnenej cesty vzniklo. Nárok na zaplatenie nákladov a nárok na paušálnu náhradu za omeškanie, ktoré si návrhom uplatnil, má svoj právny základ výlučne v rozhodnom maďarskom hmotnom práve. Svoje nároky si uplatňuje podľa práva a v súlade s princípmi vyslovenými vysokými súdnymi autoritami Slovenskej republiky (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 207/2019, zo dňa 26.09.2019 (bod 50. odôvodnenia), uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 536/2020, zo dňa 28.10.2020 (bod 35. odôvodnenia), uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/280/2009). Maďarské právo ukladá dlžníkovi znášať priamo náklady (mimosúdneho) vymáhania. Zdôraznil, že nárok na náklady a spôsob ich preukázania už bol preskúmaný v právne a skutkovo obdobnej veci, a to v rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/21/2023, zo dňa 13.07.2023, v ktorom

súd uznal dôvodnosť žalobcom uplatňovaného nároku na náklady a žalovanú zaviazal na zaplatenie „nároku na náklady“ predsúdneho štádia konania. Podobne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/9/2020 zo dňa 07.07.2020. Za účelom priznania nároku na náklady nie je potrebné preukázanie vynaloženia nákladov zo strany žalobcu, postačuje, že úkon bol uskutočnený.

11. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v jeho vyhovujúcom výroku týkajúcom sa zaplatenia sumy 165,45 eura a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 70 eur podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a vo zvyšnej časti týkajúcej sa zaplatenia pohľadávky vo výške 40 eur, ako aj vo výroku o nároku na náhradu trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca, ktorý je oprávnený uplatňovať sankčné poplatky, prípadne náhradu škody voči neoprávneným používateľom spoplatnených ciest v Maďarsku, podal dňa 30.03.2024 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu. V prílohách k platobnému rozkazu žalobca doložil fotografiu čierneho BMW s EČV: A., ktoré sa 19.08.2022 o 13:56:29 hod. nachádzalo na mieste kontroly: GY33B-M0 RÁKOSPALOTA (71,9 km) előző. Na vyžiadanie právneho zástupcu žalobcu Prezídium policajného zboru, odboru dokladov a evidencií Bratislava, Ministerstva vnútra SR mu zaslalo údaje z evidencie vozidiel podľa, ktorých bol dňa 19.08.2022 držiteľom vozidla žalovaný. Žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie poplatku za neoprávnené použitie spoplatnených ciest v Maďarsku pri zaplatení do 60 dní v sadzbe 80,92 eura (sankčný poplatok 40,92 eura a náklady 40 eur), pri zaplatení po 60-tich dňoch 233,58 eura (sankčný poplatok 163,58 eura a náklady 70 eur). Dňa 13.05.2024 vydal Okresný súd Banská Bystrica platobný rozkaz sp. zn. 7Up/764/2024, ktorým žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny 165,45 eura a na náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 70 eur a 40 eur. Žalovaný dňa 17.05.2024 podal proti platobnému rozkazu odpor. Následne žalobca vo vyjadrení k podanému odporu uviedol k nároku na paušálnu náhradu nákladov a k nákladom vymáhania, že nárok na zaplatenie paušálnej náhrady nákladov za omeškanie vo výške 40 eur a nárok na náklady spojené s mimosúdnym vymáhaním pohľadávky vo výške 70 eur, majú svoj základ v maďarskom hmotnom práve. Okresný súd Banská Bystrica, z dôvodu, že žalobca navrhoval pokračovanie v konaní, postúpil vec súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol napadnutým rozsudkom.

13. Podľa čl. 1 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Brusel I bis), (ďalej len „Nariadenie č. 1215/2012“), toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (acta iure imperii).

14. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia č. 1215/2012, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

15. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Rím II, pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak, spravuje sa mimozmluvný záväzok vyplývajúci z civilného deliktu právnym poriadkom krajiny, na území ktorej vznikla škoda, bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu a bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny alebo krajín nastali nepriaznivé následky tejto skutočnosti.

16. Podľa § 33/A ods. 1 ZoCD za používanie ciest, stanovených osobitným právnym predpisom, v rámci určeného obdobia, vzniká povinnosť zaplatiť poplatok (poplatok za používanie), v prípade jeho opomenutia vzniká povinnosť zaplatiť náhradný (sankčný) poplatok.

17. Podľa § 33/A ods. 6 ZoCD splnenie úloh spojených s vyzbieraním poplatkov podľa ods. 1, v právnom predpise určené korekčné služby súvisiace so zaplatením poplatkov za používanie ciest, úlohy charakteru služby, ako aj zabezpečenie fungovania a prevádzkovanie zariadení na kontrolu úhrady poplatku za použitie cesty, vykonáva obchodná spoločnosť spravujúca cestné poplatky. Z hľadiska plnenia svojich úloh uvedených vyššie je obchodná spoločnosť spravujúca cestné poplatky oprávnená

získať prístup k údajom registra cestnej premávky, a to na základe ustanovení zákona o evidencii cestnej premávky. V záujme plnenia týchto úloh vykonáva úlohy súvisiace s uzatvorením zmluvy na zabezpečenie služieb poskytovaných obchodnou spoločnosťou spravujúcou cestné poplatky minister.

18. Podľa § 33/B ods. 5 ZoCD, pokiaľ nebol zaplatený poplatok za používanie ciest, organizácie oprávnené vyberať poplatok, resp. nimi poverené obchodné organizácie sú povinné v rámci 60 dňovej prekluzívnej lehoty odo dňa zistenia držiteľa dotknutého vozidla organizáciami oprávnenými vyberať poplatok alebo nimi poverenými organizáciami podať na poštu výzvu na zaplatenie náhradného (sankčného) poplatku. Pokiaľ držiteľ vozidla (vodič), ktorý nezaplatil poplatok za používanie ciest ani náhradný poplatok podpísal a prevzal zápisnicu o miestnej kontrole, v tom prípade nie je potrebné mu doručiť výzvu na zaplatenie náhradného poplatku. Povinnosť zaplatiť náhradný poplatok sa premlčí v lehote dvoch rokov. Nie je možné uplatňovať úroky z omeškania z náhradného poplatku.

19. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia o poplatkoch skutočnosť úhrady poplatku za používanie cesty vo vzťahu k motorovému vozidlu patriacemu do danej poplatkovej kategórie, s určeným evidenčným číslom vedie na základe tohto nariadenia k vzniku oprávnenia na používanie cesty. Oprávnenie je potrebné zakúpiť na niektorú z dôb uvedených v odseku 2 a podľa poplatkovej kategórie uvedenej v § 8 ods. 1 pred začatím používania spoplatneného úseku cesty. Takto zakúpenie oprávnenie vedie k vzniku oprávnenia od momentu jeho kúpy na obdobie nasledujúce po jeho zakúpení uvedené v odseku 2 s výnimkou ustanovení zakotvených v § 16 ods. 1.

20. V predmetnej veci je daný cezhraničný prvok, keďže žalobca ako obchodná spoločnosť so sídlom v Maďarskej republike žaluje žalovaného s bydliskom v Slovenskej republike za použitie spoplatnenej cesty v Maďarskej republike. Uznesením Súdneho dvora EÚ vo veci C-30/21 Nemzeti Útdíjfizetési Szolgálatot Zrt. proti NW zo dňa 21.09.2021 bolo judikované, že článok 1 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že žaloba na vymoženie poplatku za používanie spoplatnenej cesty súdnou cestou, ktorú podala spoločnosť zmocnená zákonom, ktorý kvalifikuje vzťah vyplývajúci z tohto používania ako súkromnoprávny, spadá pod pojem občianske a obchodné veci v zmysle tohto ustanovenia. Podľa čl. 4 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 sa osoby s bydliskom na území členského štátu bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu, z toho dôvodu je právomoc súdu Slovenskej republiky rozhodovať v predmetnej veci daná.

21. Pokiaľ ide o rozhodné právo, podľa ktorého sa mimozmluvný vzťah posudzuje, toto sa určuje podľa nariadenia č. 864/2007 (Rím II), ktoré určuje všeobecnú zásadu, že mimozmluvný záväzok sa spravuje právom štátu, na území ktorého vznikla škoda (pojem škoda pritom zahŕňa i každý následok civilného deliktu). V danej veci sa žalobca domáha zaplatenia plnenia v dôsledku použitia spoplatnenej cesty v Maďarskej republike bez zaplatenia poplatku. Nezaplatením poplatku za použitie spoplatnenej cesty vzniká škoda na území Maďarskej republiky, kde mal byť poplatok za použitie cesty uhradený. Predmetný uplatnený mimozmluvný záväzok sa teda spravuje právnym poriadkom Maďarskej republiky.

22. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

23. Podkladom pre určenie predmetu dokazovania sú stranami predložené skutkové tvrdenia a dôkazy, ako aj informácie zistené súdom. Predmetom dokazovania je to, čo má byť preukázané. Vymedzenie predmetu dokazovania vo veľkej miere závisí od účastníkov konania, od ich povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti. Súd musí mať vždy jasno v tom, čo sa bude dokazovať. Tiež musí mať jasno v určení toho, na preukázanie akej skutočnosti sa vykonáva ten-ktorý dôkaz (Števček. M, Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 694 s.). V rámci dokazovania platí zásada (pozri § 132 v spojení s § 185 ods. 1), že každý účastník musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia; kto tvrdí, dokazuje. Inak povedané, účastník musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jeho tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Môžeme tiež povedať, že žalobca musí preukázať skutočnosť, na základe ktorých mu jeho právo patrí. „Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí,“ (II. ÚS 38/2015), in (Števček. M, Ficová, S., Baricová, J.,

Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 697 s.).

24. Odvolací súd uvádza, že súd sa potýka s problematikou vyvažovania miery dokazovania zisteného skutkového stavu na jednej strane a skutočným stavom (objektívnou pravdou), ktoré sa môžu a nemusia zhodovať. Sporový civilný proces je založený na potrebe zistenia skutkového stavu (§ 215 ods. 1 CSP). Dostatočnosť hľadania pravdy je determinovaná potrebou napĺňať potreby právnej istoty účinne a spravodlivo. V procese hľadania (potrebnej) pravdy sa civilného sporového procesu zúčastňujú súd, strany konania a iné zúčastnené osoby. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje tú stranu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá tiež existenciu takýchto skutočností tvrdí. Iniciatíva pri zhromaždení dôkazov leží zásadne na stranách. Tá strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takéhoto rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho, kto síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strán sporu.

25. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

26. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

27. Odvolací súd po prejednaní odvolania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a zistil správne skutkový stav v napadnutom vyhovujúcom výroku týkajúcom sa zaplata sumy 165,45 eura a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 70 eur, a plne sa stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie, na tieto poukazuje ako na správne (§ 387 ods. 2 CSP).

28. Žalobca predloženými dôkazmi dostatočne preukázal uplatnený nárok. Preukázal, že žalovaný jazdil s motorovým vozidlom po spoplatnenej ceste bez platného oprávnenia, z predloženej fotografie je zrejme, že čierne BMW s EČV: A. sa dňa 19.08.2022 o 13:56:29 hod. nachádzalo na mieste kontroly: GY33B-M0 RÁKOSPALOTA (71,9 km) előző. Z výpisu z evidencie vozidiel zaslaného Prezidiom policajného zboru, odboru dokladov a evidencií Bratislava, Ministerstva vnútra SR vyplýva, že držiteľom predmetného motorového vozidla dňa 19.08.2022 bol žalovaný. Žalovaný napriek tomu, že spochybňoval tvrdenia žalobcu a opakovane uvádzal, že dôkazy predložené žalobcom nie sú dostatočné a žalobca nepreukázal, že by motorové vozidlo, ktoré je vyobrazené na fotodokumentácii priloženej k žalobe, bolo prevádzkované práve na uvedenom spoplatnenom úseku bez platného oprávnenia, neuviedol žiadne argumenty a nedoložil žiadne dôkazy, ktoré by tvrdené skutočnosti vyvracali. Odvolací súd v tomto smere dodáva, že koncepcia civilného sporového poriadku je založená na aktivite sporových strán, ktoré pre svoju úspešnosť v spore musia uvádzať skutkové tvrdenia, ktoré preukážu dôkazmi. Povedané inými slovami, nestačí len spochybňovanie bez ďalšieho. Žalovaný bol povinný v konaní hodnoverným spôsobom namietat, že žalobcom tvrdené skutočnosti nie sú pravdivé a na ich podporu súdu predložiť dôkazy. Napriek tomu, že žalovaný opakovane tvrdil, že žalobca uvádzané skutočnosti nepreukázal, nedoložil žiadne dôkazy spochybňujúce žalobcove tvrdenia, preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalovaného zaviazal na úhradu sumy vo výške 165,45 eura. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, najmä z predložených listín, možno vyvodit' záver o tom, že súd prvej inštancie rozhodol správne a zákonne a svoje rozhodnutie v tejto časti náležite odôvodnil.

29. Podľa § 11 ods. 1, 7 nariadenia o poplatkoch, ak motorové vozidlo v čase kontroly nedisponuje platným oprávnením s výnimkou uvedenou v ustanoveniach odsekov 2 a 3 z dôvodu neoprávneného používania cesty, osoba povinná uhradiť poplatok zaplatí náhradný poplatok zodpovedajúci poplatkovej kategórii vozidla. Náhradný poplatok vyberá spoločnosť NÚSZ Zrt., v rámci čoho je spoločnosť NÚSZ Zrt. alebo ňou využitý spolupracujúci partner oprávnený uplatniť aj svoje preukázateľné náklady, ktoré jej/im vznikli v súvislosti s vymáhaním náhradného poplatku.

30. Súd prvej inštancie rovnako správne postupoval v časti nároku uplatneného žalobcom vo výške 70 eur, ktoré predstavovali náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Súd prvej inštancie správne

uviedol, že okrem sankčného poplatku za cestu na spoplatnenom úseku bez platného oprávnenia, má žalobca s odkazom na § 11 ods. 7 nariadenie o poplatkoch, nárok aj na náhradu nákladov spojených s vymáhaním sankčného poplatku. V danom prípade je zrejmé, že žalobca si uplatnil nárok na náklady spojené s uplatnením pohľadávky s tým, že tieto sú v danom prípade spojené s poskytnutím právnej služby žalobcovi vo forme tarifnej odmeny advokáta v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z., podľa ktorej výška tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby bola advokátom, s poukazom na výšku uplatňovanej istiny, určená vo výške 16,60 eura bez DPH (§ 10 ods. 1 vyhlášky) s tým, že ku každému úkonu si uplatňoval tzv. režijný paušál; pre rok 2022 určený vo výške 11,63 eura a v roku 2024 vo výške 13,73 eura. Z obsahu spisu jednoznačne vyplynulo, že v štádiu predsúdneho konania advokát vykonal tri úkony právnej služby (§ 13a ods. 1 písm. a) a c) - prevzatie a príprava zastúpenia, uplatnenie pohľadávky protistrane (výzva) zo dňa 20.01.2023 (č. I. 5) a 29.02.2024 (č. I. 6). V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie o preukázaní uvedeného nároku žalobcom, keďže je potrebné dať za pravdu žalobcovi, že v čase pred začatím tohto konania došlo k učeniu troch úkonov právnej služby, keď predžalobnú výzvu, ako úkon právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb je potrebné považovať za uskutočnenú jej vyhotovením a odoslaním adresátovi, pričom nie je rozhodujúce, či adresát uvedenú výzvu i prevezme (keď uvedené v konaní nebolo sporné), ale zároveň, náklady spojené s vyhotovením tejto výzvy, resp. výziev, spočívajúce v tarifnej odmene advokáta za vyhotovenie tohto úkonu právnej služby je celkom nepochybne potrebné považovať za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Obdo/2/2010 zo dňa 09.06.2010). Súd prvej inštancie preto pri výpočte správne postupoval, keď uviedol, že celková výška nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky, na ktoré má žalobca nárok, tak predstavuje sumu 86,79 eura (49,80 eura + 36,99 eura). Keďže si žalobca ale uplatnil len náklady vo výške 70 eur, je mu možné priznať náklady len v tejto nižšej sume.

31. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd mal za to, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku týkajúcom sa zaplatenia sumy 165,45 eura a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 70 eur je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

32. V časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur odvolací súd uvádza, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, z akých dôvodov súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na úhradu danej pohľadávky. Nie je možné špecifikovať a vyhodnotiť právne posúdenie súdu prvej inštancie, pretože v danom smere absentuje akákoľvek zmienka alebo ustanovenie, na základe ktorého súd prvej inštancie túto čiastku žalobcovi priznal.

33. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany v konaní na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany. Porušením uvedeného práva strany na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa strane konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

34. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (B. C. proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa záverov ESLP možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (C. D. proti Španielsku z 9. decembra 1994). Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

35. Právo strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v civilnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odôvodnenie rozhodnutia musí spĺňať náležitosti uvedené v § 236 CSP. To znamená, že každé rozhodnutie súdu musí obsahovať aspoň stručné odôvodnenie, pretože rozhodnutie bez náležitého odôvodnenia sa môže javiť ako nepreskúmateľné. V prípade, ak ide o uznesenie, ktoré má charakter meritórneho rozhodnutia, musí odôvodnenie spĺňať požiadavku vysvetlenia a posúdenia podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán, právne posúdenie a aj ostatné náležitosti odôvodnenia rozsudku. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku; odôvodnenie musí byť presvedčivé a súčasne preskúmateľné, a to v každom uplatnenom nároku.

36. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

37. Podľa § 391 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

38. Odvolací súd vychádzajúc z uvedených skutočností, najmä s poukazom na to, že v predmetnom rozhodnutí chýba akákoľvek zmienka alebo tvrdenie súdu prvej inštancie o povinnosti nahradiť pohľadávku vo výške 40 eur a skutočnosti rozhodujúce pre vydanie rozhodnutia a zároveň rozhodnutie neobsahuje žiadne hodnotenie dôkazov v tejto časti, dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v časti uplatneného nároku vo výške 40 eur, s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, opätovne vec prejednať, výsledky celého konania náležite zhodnotiť a potom vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie v dostatočnom rozsahu odôvodniť.

39. Odvolací súd zrušil tiež rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa náhrady trov konania ako závislého výroku. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí vo veci samej.

40. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).